

Kaag's Wwft: onrechtvaardig, onuitvoerbaar en niet te handhaven

De onderwereld dringt steeds verder de bovenwereld binnen. Daar gaat het kabinet wat aan doen met de door minister Sigrid Kaag voorgestelde Wet witwassen en financiering terrorisme (Wwft). Die gaat echter niet het gehoopte resultaat opleveren. Onze samenleving wordt met deze wetgeving alleen maar verder tot stilstand gebracht.

In alle geledingen van de samenleving hebben we te maken met alsmaar toenemende regelgeving. Bijna altijd gebeurt dit via rule based-wetgeving die tot grote kosten voor de samenleving leidt. Alleen al in de financiële sector is het gevolg van alle regelingen geweest dat de afdelingen compliance en risk management in de laatste 40 jaar in omvang ten minste zijn vertienvoudigd. Tot minder (ernstige) risico's heeft dit niet geleid. Integendeel.

Indien regelgeving niet tot het gewenste resultaat leidt, is het antwoord van de politiek: meer van hetzelfde. Werkt de bestaande regelgeving niet afdoende, dan voegen we er gewoon nog wat regels aan toe. Het resultaat is dat we 98% van de burgers straffen om de 2% slechteriken te vangen. Hoe onrechtvaardig?!

In essentie is de Wwft niets anders dan een verdere privatisering van het opsporingsbeleid. De banken gaan gezamenlijk alle transacties boven de € 100 monitoren met AI. Daarnaast moeten private dienstverleners, zoals belastingadviseurs en notarissen, een poortwachtersfunctie gaan vervullen.

Die laatste twee beroepsgroepen hebben al gegronde bezwaren geuit ten aanzien van de uitvoerbaarheid van deze nieuwe Wwft. Het is voor die poortwachters namelijk volkomen onduidelijk wanneer precies aan de eisen van zo'n cliëntonderzoek is voldaan. Doen ze te veel, dan leidt dat tot grote kosten voor de samenleving. Maar doen ze te weinig, dan lopen zij zelf juist grote risico's.

Die alsmaar toenemende regelgeving heeft een cultuur in de hand gewerkt waarin

niemand nog het risico neemt om een beslissing in de geest van een regeling te nemen. Het is veel veiliger om regels naar de letter toe te passen. Dat de consequenties daarvan desastreus kunnen zijn, hebben we met de toeslagenaffaire kunnen zien. Van de nasleep daarvan zijn we voorlopig nog niet af. Zelfs nu alle politieke partijen dit dossier zo snel mogelijk willen wegwerken, zit de toeslagenaffaire zo vast in een labyrint van regels, dat het nog jaren gaat duren voordat die is opgelost. De overheid manifesteert zich niet als 'dienstbaar aan' maar als 'vijand van' de burger. Voer voor...?

De combinatie van een onwerkbaar rule based-beleid en de mentaliteit van 'niet interpreteren, maar naar de letter uitvoeren' heeft tot een maatschappelijke vastloper geleid. Het wantrouwen, de verontwaardiging en de woede van de burger richting de overheid nemen toe. En de 'overkill' aan maatregelen, zoals deze nieuwe Wwft voorstelt, gaat alleen maar meer voeding geven aan het idee dat de overheid niet functioneert. De Eerste Kamer moet de wetgeving controleren op rechtvaardigheid, uitvoerbaarheid en handhaafbaarheid. Niet in theorie maar in de praktijk!

Het alternatief? In deze snel veranderende wereld werkt principle based-regelgeving beter. We moeten met elkaar een cultuur mogelijk maken waarin het nemen van beslissingen op basis van een zelfstandige interpretatie van 'principles' wordt toegestaan. In plaats van het opleggen van nog meer gedetailleerde wet- en regelgeving, moet het kabinet de private sector op een effectieve manier inschakelen. Door samenwerking. Zo kan de kennis van de financiële sector als aanvulling op die van de financiële recherche gebruikt worden, om te helpen bij de bestrijding van criminaliteit.

Kabinet, luister naar de groeiende maatschappelijke weerstand tegen de rule based-benadering! De huidige wereld vraagt om een lenige en effectieve overheid! Hoogste tijd voor een principiële andere aanpak. ■

Door **Thijs Jochems**,
Adviseur en Private
Investor